

ПРОТОКОЛ

проведення круглого столу «Методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей»

«16» вересня 2020 року

м. Київ

На виконання положень Закону України № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (далі — Закон), а також відповідно до вимог Кодексу системи передачі (далі — КСП) Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго» (оператор системи передачі) зобов'язаний щорічно здійснювати розробку документу «Звіт з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей» (надалі — Звіт), чому, відповідно до чинного законодавства, мають передувати низка робочих зустрічей, нарад, громадських обговорень із зацікавленими сторонами.

Враховуючи вищезазначене, НЕК «Укренерго» у рамках підготовки Звіту за 2020 рік 16.10.2019 р. провела робочу зустріч у форматі круглого столу «Методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей» з основними групами стейкхолдерів.

Круглий стіл розпочався в онлайн-форматі о 15:00 16.09.2020 року, трансляція велася з приміщення АУ ПРАТ «НЕК «Укренерго» за адресою: м. Київ, вул. С. Петлюри, 25, кім. 201. У круглому столі взяли участь 23 особи (список зареєстрованих учасників додається).

Процес повідомлення: прес-реліз (анонс) для ознайомлення з майбутньою подією розміщено на офіційному сайті НЕК «Укренерго» (<https://ua.energy/npnpauvni-dokumenty/ukrenergo-zarogoshche-na-obgovorennya-metodologiyi-tozrobyku-zvitu-z-otsinky-vidpovidnosti-dostatnosti-generuyuchih-potuzhnostey/>). Додатково повідомлення (листи із запрошеннями) щодо проведення круглого столу у рамках підготовки Звіту за 2020 рік направлені заінтересованим учасникам ринку електричної енергії України (список запрошених до участі у круглому столі «Методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей» наведені у додатку 2 до цього протоколу).

Запрошені: уповноважені представники Мініенерго, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), ПАТ «Центренерго», ПРАТ «УКРПДРОЕНЕРГО», УДРР, Інституту загальної енергетики НАН України, Ukrainian Wind Energy Association, Національного інституту стратегічних досліджень, «СПРЕ-Україна», «Перша енергетична асоціація України», Wátstisłá Energu, «Всеукраїнська Енергетична Асамблея», НТП «Пісіхєя», ТОВ «Інститут промислової екології».

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Реєстрація учасників — з 13:30 до 15:00.
2. Вступне слово директора з управління ОЕС України — головного диспетчера НЕК «Укренерго», Віталія Борисовича Зайченка — з 15:00 до 15:10.
3. Презентація матеріалів, підготовлених для проведення круглого столу «Методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей» Борисом Костокоєвським, начальником відділу оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей Департаменту балансової надійності ПРАТ «НЕК «Укренерго» — з 15:10 до 15:40, з переліком питань, що виносяться на розгляд та обговорення:
 - 3.1. Цілі та задачі розробки Звіту з відповідності (достатності) генеруючих потужностей.
 - 3.2. Вимоги та порядок підготовки методології розробки Звіту.
 - 3.3. Основні методологічні обґрунтування рішень з розвитку ОЕС України:
 - 3.3.1. «Знизу-вгору» (BOTTOM-UP).
 - 3.3.2. «Зверху-вниз» (TOP-DOWN).
 - 3.4. Алгоритми розробки сценаріїв розвитку ОЕС за різних підходів.
 - 3.5. Алгоритм проведення досліджень при підготовці Звіту та етапи його реалізації.
 - 3.6. Особливості побудови математичних та оптимізаційних моделей при моделюванні.
 - 3.7. Метод стохастичної оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей при прогнозуванні функціонування ОЕС України.
 - 3.8. Узагальнений алгоритм оцінки дефіциту потужності в ОЕС при розрахунку показників/критеріїв LOLE та LOLN.
 - 3.9. Удосконалення методології.
4. Питання — відповіді — з 15:40 до 16:20.
5. Підсумки обговорення — з 16:20 до 16:30.

СЛУХАЛИ:

Вступне слово **Зайченка В. Б.**, директора з управління ОЕС України — головного диспетчера НЕК «Укренерго».

Зайченко В. Б. привітав від імені НЕК «Укренерго» усіх присутніх та повідомив, що відповідно до вимог КСП та Закону України «Про ринок електричної енергії», НЕК «Укренерго» підготував матеріали для проведення круглого столу на тему «Методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей»

презентації, яким і присвячений цей захід. Виокремивши, що основною метою даного заходу є, перш за все, знаходження узгодженого бачення розвитку ОЕС України і порозуміння того, для чого даний документ розробляється, Зайченко В. В. передав слово одному з розробників методології підготовки Звіту — Костоковському Б. А., який далі і доповідав.

ДОПОВІДАВ:

З презентацією **Костоковський Б. А.** — начальник відділу оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей Департаменту балансової надійності НЕК «Укренерго».

Анотація виступу.

Ознайомивши присутніх із основними методологічними підходами виконання оцінювання відповідності (достатності) генеруючих потужностей та, й власне, Звіту, перейшов до детального огляду методології та обґрунтування вибору сценарних припущень узгодженого розвитку економіки та енергетики країни на перспективу, виокремивши при цьому як переваги, так і недоліки кожної з існуючих методологій та підходів, що можуть бути застосовані для вирішення задач подібного характеру. Загострив увагу присутніх на тому, що вирішення поставлених задач, які мають бути вирішені у Звіті, не завжди можуть бути формалізовані, а тому, відповідно, наявні програмні інструменти та засоби неспроможні повною мірою надати коректну оцінку відповідності (достатності) генеруючих потужностей з урахуванням зовнішніх чинників впливу на розвиток енергетики. Додав, що за основу прийнято минулорічну методологію з внесеними правками та удосконаленнями, які враховують побажання та зауваження заінтересованих сторін (зокрема, Регулятора).

Обґрунтувавши найбільш прийнятну методологію проведення оцінювання та виконання Звіту, розглянув основні принципи побудови моделей, набору вхідних та вихідних даних, акцентувавши увагу на ключових показниках. Згодом, звернувшись до присутніх із запитанням: які плани вважати надійними чи високо імовірними за сучасних умов функціонування розвитку ОЕС та України, а також чим має бути план розвитку генеруючих потужностей, у такий спосіб перейшовши до секції «питання – відповіді».

Запитання (пропозиції):

Гринчук С. В. — Голова робочої групи з питань зміни клімату експертної ради при Міністерству

Чому різняться результати прогнозування та моделювання, які представлені для НВВ-2 і результати попереднього звіту?

Відповідь:

Костоковський Б. А. — НЕК «Укренерго»

Зазначив, що послідовна методологія моделювання для НВВ-2 включає в себе прийняття фіксації параметрів економічного та енергетичного розвитку при оптимістичних показниках

зростаючої економіки на початкових етапах моделювання, які також залишаються сталими і в наступних моделях. На відміну від цього, запропонована методологія конкретизує взаємозв'язки одного підходу для кожного етапу моделювання в рамках однієї моделі.

Запитання (пропозиції):

Перник І. — Wartsila Energy

Чи будуть пропозиції внести зміни у Кодекс системи передачі щодо резервів нового типу (для компенсації похибки прогнозування ВДЕ тощо, що загалом збільшуються вимоги до обсягів вторинних резервів)?

Відповідь:

Зайченко В. Б. — НЕК «Укренерго»

Через відсутність надійних статистичних даних наразі здійснюється аналіз та обґрунтування даних для визначення величини вказаних резервів, після чого буде сформована пропозиція щодо внесення змін у КСП.

Запитання (пропозиції):

Соломаха Ю. С. — НКРЕКП

Чи розглядається можливість ринкового моделювання ОЕС України? Чи враховує методологія багатфакторний порівняльний аналіз спенарію? Які критерії оптимізації структури генеруючих потужностей для покриття ПЕН мають і будуть використовуватися?

Відповідь:

Костюковський Б. А. — НЕК «Укренерго»

Стосовно ринкового моделювання постає питання коректного визначення цінкових показників на ринку електричної енергії. Програме забезпечення має можливість проводити подібні розрахунки, але спершу необхідно вирішити питання підготовки даних та припущень.

Порівняльний аналіз вже враховано методикою підготовки звіту за різними методами та критеріями. Отримані зауваження будуть враховані, а дана методологія буде доопрацьована.

Наразі використовується й в подальшому буде використовуватися критерій мінімізації вартості забезпечення потреб споживачів в електричній енергії.

Запитання (пропозиції):

Перевертасв А. В. — міжнародний експерт

Підняв питання інтеграції з ENTSO-E, виводу з експлуатації та створення нових генеруючих потужностей (які види генеруючих потужностей є найбільш доцільними до будівництва), а також прогнозування попиту.

Відповідь:

Костюковський Б. А. — НЕК «Укренерго»

Питання прогнозування попиту вже наразі розглядається й здійснюється оцінка факторів впливу та їх обсягу для подальшого врахування.

При інтеграції з ENTSO-E є обмеження пропускної спроможності, тому постає питання щодо оцінки паралельної роботи енергетичних систем, що характеризується одночасними дефіцитами та профицитами електричної енергії.

Додає до відповіді:

Зайченко В. Б. — НЕК «Укренерго»

Зазначив, що за синхронної роботи з ENTSO-E важливим фактором є не тільки технічна синхронізація, але й інтеграція ринків, а також звернув увагу на те, що згідно з четвертим енергопакетом ЄС взято напрям по збільшенню пропускної спроможності міждержавним перетинів.

Додає до відповіді:

Крушяк М. О. — НЕК «Укренерго»

Законодавчо «НЕК «Укренерго» не має права віддавати пріоритети (за виключенням певних ключових технічних показників) будь-якій конкретній технології на будівництво генеруючих потужностей.

Запитання (пропозиції):

Конеченков А. Є. — UKralian Wind Energy Association

Прокоментуйте можливість розвитку зеленого водню як балансуючих потужностей.

Відповідь:

Зайченко В. Б. — НЕК «Укренерго»

Дана технологія розглядається, але має високу вартість в економічному та технологічному аспектах. Для її реалізації виникає питання наявності водних ресурсів, а також питання транспортування, так як існуюча газопровідна система не призначена для даної мети.

ВИРІШЛИ:

Погодити запропоновані методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей з урахуванням зауважень та запропонованих поправок до змісту методології.

Додатки до протоколу:

Додаток 1. Список зареєстрованих осіб на участь у круглому столі «Методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей» (2 сторінки).

Додаток 2. Список запрошених до участі у круглому столі «Методологічні засади, методи та засоби розробки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей» на 16.09.2020 року (2 сторінки).

Модератор (голова) круглого столу

В. Б. Зайченко

Секретар

М. О. Крупяк